

TALOUSARVIOALOITE 951/2005 vp

Määrärahan osoittaminen adoptiovanhempien vanhempainrahakauden pidentämiseen

Eduskunnalle

Suomessa adoptiovanhempien asema perheväpaiden suhteen ei ole tasavertainen biologisten vanhempien kanssa. Adoptiolapsen vanhemmille myönnetään vanhempainpäivärahaa 234 arkipäivältä, jos lapsi on perheeseen tullessaan vastasyntynyt. Jos lapsi otetaan hoitoon myöhemmin kuin 54 arkipäivän kuluttua lapsen syntymästä, vanhempainrahaa maksetaan 180 arkipäivältä. Koska pääsääntöisesti adoptoitava lapsi ei ole perheeseen tullessaan vastasyntynyt, kun kotimaisessa adoptiossa on 8 viikon (56 pv:n) harkinta-aika ja Suomeen ulkomailta tulevat lapset useimmiten 1—2-vuotiaita, niin vanhempainrahaa maksetaan käytännössä ainoastaan lain tarjoama vähimmäismäärä, 180 arkipäivää. Tämä on 83 päivää vähemmän kuin biologisille vanhemmille myönnettävän äitiys- ja vanhempainvapaan yhteispituus (äitiysrahakausi 105 arkipäivää, vanhempainrahakausi 158 arkipäivää). Oikeus vanhempainrahaan koskee alle 7-vuotiaiden adoptiolasten vanhempia.

Adoptiolapsi tarvitsee uusien vanhempiensa erityistä tukea ja apua ja riittävästi aikaa kasvaessaan perheenjäseneksi. Ensimmäinen hoitovuosi on lapsen kehityksen ja uuteen perheeseen kiintymisen kannalta avainasemassa. Vasta sitten, kun lapsi on muodostanut pysyvän ja turvallisen kiintymyssuhteen uuteen perheeseensä, hän pystyy luomaan uusia suhteita muihin ihmisiin. Tilanne on haastava etenkin silloin, kun adoptio-

lapsi tulee eri kulttuurista ja puhuu vierasta kieltä. Sopeutuminen uuteen elämäntilanteeseen vie valtavasti aikaa, ja tätä aikaa vanhempien on saatava tarjota lapselleen. Tämä on lapsen ehdoton oikeus.

Uuden tilanteen vaativuuden sekä osapuolten sopeutumisen ja kiintymisen kannalta on tärkeää, että adoptiovanhemmat pystyvät viettämään mahdollisimman paljon aikaa lapsensa kanssa. Adoptiovanhemman oikeuden vanhempainrahaan olisi alettava silloin, kun perhe ottaa lapsen hoitoonsa.

Adoptiovanhempien aseman parantamiseksi ja yhdenmukaistamiseksi suhteessa biologisiin vanhempiin on adoptiovanhempien vanhempainrahakausi pidennettävä 263 arkipäivään eli vastamaan biologisten vanhempien äitiys- ja vanhempainrahakauden yhteispituutta. Vanhempainrahakauden pidennys koskisi sekä Suomesta että ulkomailta lapsia adoptoivia vanhempia. Suomen olisi seurattava muiden Pohjoismaiden käytäntöä yhtenäistämällä perhevapaat.

Asiasta jätetään myös rinnakkaislakialoite.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2006 talousarvioon momentille 33.18.60 lisäyksenä 900 000 euroa adoptiovanhempien vanhempainrahakauden pidentämiseen 263 päivään.

TAA 951/2005 vp — Sari Sarkomaa /kok ym.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2005

Sari Sarkomaa /kok
Marjukka Karttunen /kok
Maija Perho /kok
Irja Tulonen /kok

Marja Tiura /kok
Paula Risikko /kok
Anne Holmlund /kok
Suvi Lindén /kok